

EEN VREEMDE GAST.

LANG hadden de loodkleurige wolken hun last vastgehouden. Eindelijk echter dragensmoede, hadden zij zich ontlast en nu bedekte eene dikke sneeuwlaag de velden.

Dikke dodden sneeuw lagen over de dennen en vormden met het donker-groene loover een schoon contrast.

Nog had de lucht het donkere aanzien van voorheen, hoewel men nu en dan reeds lichtere plekken in het grauwe omhulsel kon opmerken, plaatsen waar moeder zon met hare stralen trachtte door te dringen.

Op een van deze dagen begaf ik mij met een oud-vogelvanger op weg, niet om de vogels te verschalken maar om te gaan waarnemen, wat voor klanten ons met dit weder zouden bezoeken.

Plechting en stil lag de natuur voor ons. Onze voetstappen waren zoo goed als onhoorbaar in de dikke sneeuw en de reine, zuivere lucht, die wij inademden, deed onze longen goed. Achter de stammen der dikke boomen, aan de zijde waar de sneeuw niet was gevallen en waar dus enkele donkere aardplekken nog te zien waren, zochten spreeuwen met druk beweeg en onophoudelijk gekrakeel naar voedsel. Nu en dan werd de stilte verstoord door het gesnater van een vlucht kramsvogels, die met loomen vleugelslag over de velden voorbijtrokken. Hooger in de lucht liet zich nu en dan het geschetter hooren der wilde ganzen, die in V-vorm zuidelijk vlogen en dan keerde de stilte terug en scheen te wachten op nieuwe indrukken en nieuwe geluiden.

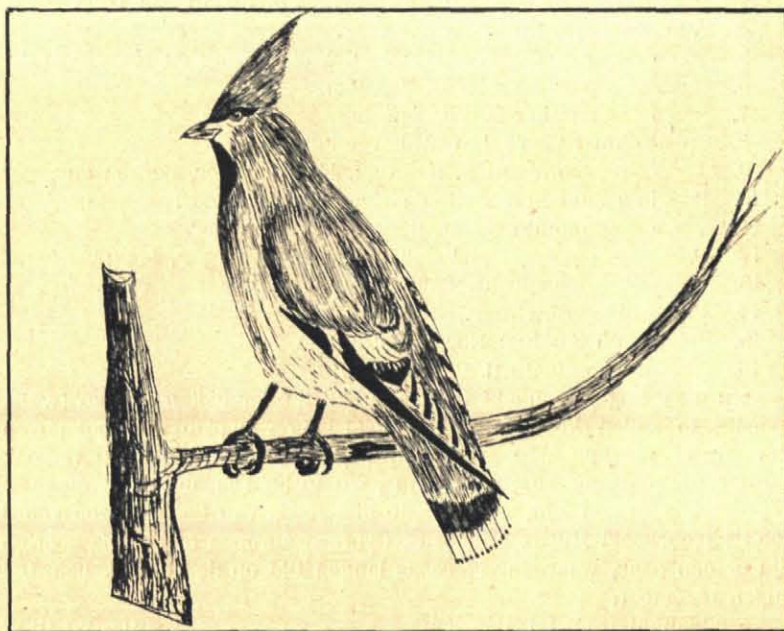
Onze weg voerde langs eene doornheg, waar de roode besjes vurig schitterden tegen het helwit van het sneeuwenkleed.

Op eens bleef mijn metgezel staan en hield ook mij bij de mouw terug.

»Ssst ssst«, zei hij, »daar hoor ik ze weer; ja, ik kan me niet vergissen, al is 't jaren geleden, dat ik ze voor 't eerst vernam.

»En mijnheer, ik hoop, dat 't niet waar is, want dan is ons leed niet te overzien!«

Tot nu toe begreep ik niet wat hij bedoelde, hoewel mijn oog, de richting van 't zijne volgend, reeds eenige vogels had ontdekt, die op de doornhaag zich te goed deden aan de roode bessen.

Titvogel.

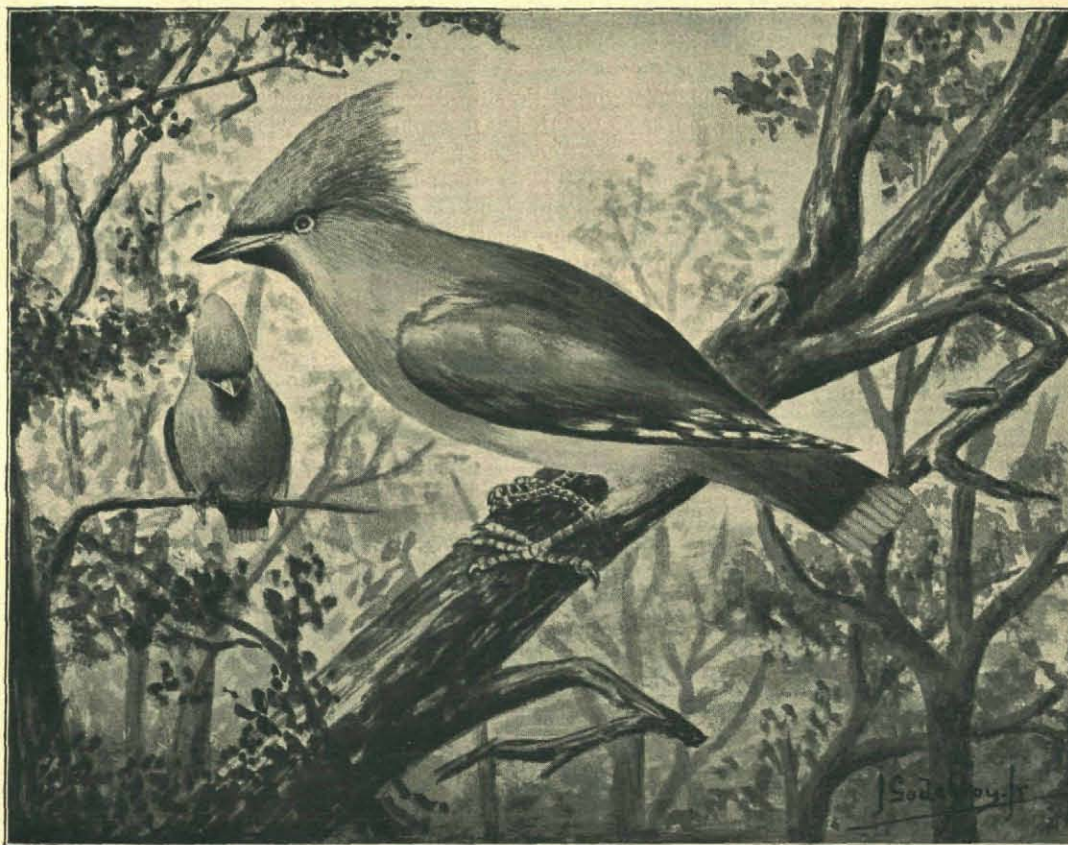
Ik wees er naar en zeide: »Bedoel je die? Dat zijn zeker lijsters, van die koperwieken, die zie je tegenwoordig overal.«

»Nee, mijnheer, dat zijn geen koperwieken, dat zijn pestvogels!«

»Ha!« zeg ik, nu zal ik ze eindelijk ook eens zien, nog nooit heb ik dat geluk gehad.«

»Geluk mijnheer? Geluk noemt u dat? O! zeg 't toch nièt!

't Was in 't jaar 1850 geloof ik, dat er ook zoo'n macht van die vogels kwamen. Ik zelf ving er wel twintig en er was geen vogelvanger of hij had ze gezien en gevangen. Want

Pestvogels.

Teekening van J. GODEFROY.

dom zijn ze! Jaag je ze weg, ze komen zoo weer op de plaats terug, als er wat te vinden is en de lijfstokken kennen ze niet. Maar mijnheer, ze heeten pestvogels en de pest brengen ze ook; want toen de winter al zoo'n beetje aan 't minderen was, kregen we eerst de mazelen, toen de roodvonk onder de kinderen en des zomers, toen je dacht, dat alle ziekte wel zou verdwijnen, was 't weer typhus. Nee, een slecht jaar was 't en zij hadden 't wel goed voorspeld.

Ik voor mij zie ze liever niet, dan wel. Later heb ik ze wel meer gezien en gevangen ook, maar toch nooit zoo veel, als toen in dat jaar!«

Langzaam en stil waren we dichterbij gekomen en nu kon ik de vogels goed waarnemen. Er waren er zes en ze schenen in 't geheel niet bang voor menschen.

Stil zaten ze bij elkander en misten elke levendige beweging van lijster of spreeuw. Dik en bewegingloos zaten ze op de haag en bewogen zich alleen om nu en dan eene doornbes te pakken.

Of 't zingen was, weet ik niet, maar onophoudelijk lieten zij een zacht gepiep hooren, nu en dan afgebroken door een scheller geluid, dat meer op den loktoon geleek.

De rug was roodachtig grijs, de buik lichtgrijs met rooden tint, het voorhoofd roodachtig bruin en op den kop hadden zij eene spitse kuif van lange veertjes van roodbruine kleur.

De keel en wenkbrauwen waren zwart, de slagpennen grijsbruin met witte zijden en deze waren aan 't eind goudgeel gevlekt en daarboven bevonden zich nog eenige slagpennen, welke van roode puntjes voorzien waren.

De staart was zwart met goudgeel einde. De snavel was een weinig gekromd, de pooten waren zwart. Zij lieten zich tot op eenige schreden naderen en toen vlogen zij in een grooten hoog weg om dadelijk weer terug te keeren naar de haag met de roode bessen.

Toen wij een uur later op onzen terugweg weer deze plaats voorbij gingen, zaten de loome moede vogels nog bijeen en schenen geen plan te hebben deze plek vooreerst te verlaten.

Moede zullen ze dan ook wel geweest zijn, want koude en honger hebben hen uit Noord-Europa, uit Scandinavië, hierheen gedreven.

Wanneer zij in hun geboorteland geen voedsel meer kunnen vinden, trekken zij zuidelijker.

Hun voedsel bestaat hoofdzakelijk uit insecten, maar als de nood dringt, leven zij ook van allerlei bessen.

In Duitschland komen zij bijna elken winter voor, hier echter ontmoet men ze niet dikwijls. Het nest, 5 à 10 voet hoog gebouwd, dicht tegen den stam van berk en den, bevat 5 à 6 eieren, die zeer verschillend van kleur zijn.

Groenachtig, blauwachtig of grijsblauw met donkerbruine of zwarte vlekken, liggen de eieren in het nest van mos gebouwd, gevoerd met rendierhaar en veertjes.

Hoewel de pestvogel in gevangen staat zeer mak wordt, is 't beter hem zijne vrijheid te doen behouden, want eene van zijne ondeugden (en wel tot zijn geluk) is, dat hij de kooi onbeschrijflijk vuil maakt.

Nu, in November 1913, zijn er al weder pestvogels gezien en gevangen. Zouden dit voorboden zijn van een strengen winter?

Als mijn oude vogelvanger nog leefde, zou hij wellicht het hoofd schudden en zeggen: »Ongeluk brengen zij, mijnheer, ik zie ze liever niet, dan wel!»

Sneeuwvogel, zijdestaart, zwartemantel en lakvogel zijn de namen, hem in verschillende deelen des lands gegeven.

Utrecht.

H. E. KUYLMAN.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Vroege ooievaars. — 1 Januari zagen wij bij een wandeling op den Groenen Dijk, nabij den Dordtschen straatweg, in een weide vlak bij ons een ooievaarspaartje. Waarschijnlijk zagen wij het gisteren ook bij de Waalhaven. Is dit geen bijzonderheid voor 1 Januari, en dat bij zulk een kou?

Rotterdam.

J. H.

Het gebeurt dikwijls, dat zieke of gebrekkige ooievaars hier pogen te overwinteren. Gewoonlijk komen de ooievaars aan in de tweede helft van Februari of in de eerste week van Maart. In zeer zachte winters veel vroeger; in 1769 werden ze in Noord-Holland op den 29sten Januari gezien. De strenge vorst, die toen volgde, deed er velen om 't leven komen en 't volgend jaar zag men er bijna geen een in de Betuwe (Martinet II pag. 274).

JAC. P. TH.